

URZĄD STATYSTYCZNY W KRAKOWIE

90
lat
GUS
1918-2008

31-223 Kraków, ul. Kazimierza Wyki 3
e-mail: sekretariatUSKRK@stat.gov.pl tel. 012 415 38 84 Internet: <http://www.stat.gov.pl/krak>

Informacja sygnałna - Nr 7

Data opracowania - marzec 2008 r.

AKTYWNOŚĆ EKONOMICZNA LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE MAŁOPOLSKIM W IV KWARTALE 2007 R.

Informacja została opracowana na podstawie uogólnionych wyników reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL), przeprowadzonego w IV kwartale 2007 r.

Przedmiotem *Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności* jest fakt wykonywania pracy, pozostawania bezrobotnym lub biernym zawodowo w badanym tygodniu, przez osoby w wieku 15 lat i więcej. Badanie prowadzone jest metodą reprezentacyjną w cyklu kwartalnym, a jego wyniki uogólniane są na populację generalną. W każdym z 13 tygodni kwartału badana jest 1/13 część kwartalnej próby wylosowanych mieszkań, dzięki czemu wyniki badania ilustrują sytuację na rynku pracy w okresie całego kwartału.

Podstawą metodologii BAEL są definicje ludności aktywnej zawodowo (pracujących i bezrobotnych) przyjęte na XIII Międzynarodowej Konferencji Statystyków Pracy w październiku 1982 r. i zalecane do stosowania przez Międzynarodową Organizację Pracy i EUROSTAT.

Za **ludność aktywną zawodowo** (tzw. siłę roboczą) uważa się wszystkie osoby uznane za pracujące lub bezrobotne.

Do **pracujących** zaliczono wszystkie osoby w wieku 15 lat i więcej, które w okresie badanego tygodnia:

- wykonywały przez co najmniej 1 godzinę jakąkolwiek pracę przynoszącą dochód lub zarobek, tzn. były zatrudnione w charakterze pracownika najemnego, pracowały we własnym lub dzierżawionym gospodarstwie rolnym albo prowadziły własną działalność gospodarczą poza rolnictwem, pomagały (bez wynagrodzenia) w prowadzeniu rodzinnego gospodarstwa rolnego lub rodzinnej działalności gospodarczej poza rolnictwem,
- miały pracę, ale jej nie wykonywały:
  - z powodu choroby, urlopu macierzyńskiego lub wypoczynkowego,
  - z innych powodów, przy czym długość przerwy w pracy wynosiła:
    - do 3 miesięcy,
    - powyżej 3 miesięcy, ale osoby te były pracownikami najemnymi i w tym czasie otrzymywały co najmniej 50% dotychczasowego wynagrodzenia (od I kwartału 2006 r.).

Do pracujących - zgodnie z międzynarodowymi standardami - zaliczani byli również uczniowie, z którymi zakłady pracy lub osoby fizyczne zawarły umowę o naukę zawodu lub przyuczenie do określonej pracy, jeżeli otrzymywali wynagrodzenie.

Ze względu na przyjęte założenia metodologiczne badania, liczba pracujących uzyskana z BAEL nie obejmuje niektórych kategorii osób, które są wliczane do pracujących w sprawozdawczości z zakresu zatrudnienia, m.in.:

- pracujących mieszkających w hotelach pracowniczych,
- pracujących za granicą na rzecz polskich pracodawców.

Za **bezrobotne** uznano (od I kwartału 2001 r.) osoby w wieku 15-74 lata, które spełniły jednocześnie trzy warunki:

- w okresie badanego tygodnia nie były osobami pracującymi,
- w ciągu 4 tygodni (wliczając jako ostatni tydzień badany) aktywnie poszukiwały pracy,
- były gotowe podjąć pracę w ciągu dwóch tygodni następujących po tygodniu badanym.

Do bezrobotnych zaliczono także osoby, które znalazły pracę i oczekiwały na jej rozpoczęcie przez okres nie dłuższy niż 3 miesiące oraz były gotowe tę pracę podjąć (do 2003 r. włącznie, definicja nie uwzględniała ich gotowości do podjęcia pracy).

Ludność **bierna zawodowo** to osoby w wieku 15 lat i więcej, które nie zostały zaklasyfikowane jako pracujące lub bezrobotne, tzn. osoby, które w badanym tygodniu:

- nie pracowały, nie miały pracy i jej nie poszukiwały,
- nie pracowały, poszukiwały pracy, ale nie były gotowe do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni następujących po badanym tygodniu,
- nie pracowały i nie poszukiwały pracy, ponieważ miały pracę zalatwioną i oczekiwały na jej rozpoczęcie w okresie:
  - dłuższym niż 3 miesiące,
  - do 3 miesięcy, ale nie były gotowe tej pracy podjąć (od 2004 r.).

Współczynnik aktywności zawodowej obliczono jako udział aktywnych zawodowo w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Wskaźnik zatrudnienia obliczono jako udział pracujących w liczbie ludności (w wieku 15 lat i więcej) ogółem oraz danej grupy.

Stopę bezrobocia obliczono jako stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

Uwagi: Ze względu na zaokrąglenia dokonywane przy uogólnianiu wyników reprezentacyjnego badania aktywności ekonomicznej ludności w niektórych tablicach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

Nazwy „województwo małopolskie” i „Małopolska” używane są zamiennie.

Od II kwartału 2006 r. dane według wieku liczone są w oparciu o dokładną datę urodzenia.

W IV kwartale 2007 r. zbiorowość **aktywnych zawodowo** w województwie małopolskim liczyła 1442 tys. osób, tj. 8,5% ogólnej liczby aktywnych w kraju. Na ogół aktywnych zawodowo złożyło się 92,1% osób pracujących i 7,9% bezrobotnych. Aktywni zawodowo stanowili 54,2% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej (w Polsce współczynnik aktywności zawodowej wyniósł 54,1%).

W skali roku populacja aktywnych zawodowo zmniejszyła się głównie ze względu na znaczny spadek liczby bezrobotnych (o 34,1%). Natomiast liczba pracujących w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku wzrosła (o 1,8%).

W odniesieniu do III kwartału 2007 r. liczebność grupy aktywnych zawodowo zwiększyła się o 4,6% (w Polsce o 0,1%). Populacja osób bezrobotnych była tak samo liczna jak w poprzednim kwartale, a liczba pracujących wzrosła o 5,0%.

W okresie październik-grudzień 2007 r. **bierni zawodowo** (1219 tys. osób) stanowili 8,5% wszystkich biernych w kraju oraz 45,8% ogółu ludności województwa w wieku 15 lat i więcej (w Polsce 45,9%).

Problem braku aktywności zawodowej zaznaczył się zwłaszcza wśród kobiet, których udział w zbiorowości biernych zawodowo wyniósł 61,0%.

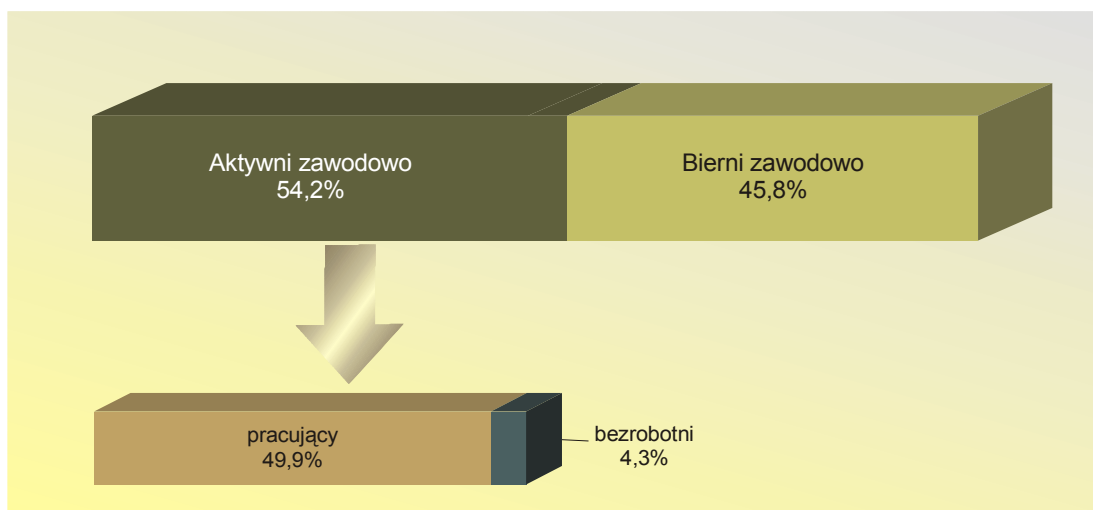
TABL.1 LUDNOŚĆ AKTYWNA I BIERNA ZAWODOWO WEDŁUG PŁCI I MIEJSCA ZAMIESZKANIA

WYSZCZEGÓLNIENIE		Aktywni zawodowo			Bierni zawodowo	
		Ogółem	razem	pracujący		bezrobotni
a - IV kw. 2006 w tys.						
b - III kw. 2007 w tys.						
c - IV kw. 2007 w tys.						
d - IV kw. 2006=100						
e - III kw. 2007=100						
OGÓLEM	a	2663	1477	1305	173	1185
	b	2572	1379	1265	114	1193
	c	2661	1442	1328	114	1219
	d	99,9	97,6	101,8	65,9	102,9
	e	103,5	104,6	105,0	100,0	102,2
mężczyźni	a	1229	775	694	81	454
	b	1176	716	666	50	460
	c	1220	745	697	48	475
	d	99,3	96,1	100,4	59,3	104,6
	e	103,7	104,1	104,7	96,0	103,3
kobiety	a	1434	703	611	91	732
	b	1396	663	599	64	734
	c	1441	696	631	65	744
	d	100,5	99,0	103,3	71,4	101,6
	e	103,2	105,0	105,3	101,6	101,4
Miasta	a	1358	715	620	95	643
	b	1320	684	615	69	635
	c	1372	733	672	61	639
	d	101,0	102,5	108,4	64,2	99,4
	e	103,9	107,2	109,3	88,4	100,6
Wieś	a	1305	762	684	78	543
	b	1253	695	650	46	558
	c	1289	709	656	53	580
	d	98,8	93,0	95,9	67,9	106,8
	e	102,9	102,0	100,9	115,2	103,9

W IV kwartale 2007 r. spośród ogółu ludności w wieku 15 lat i więcej grupa pracujących stanowiła 49,9%. Odsetek ten w ciągu roku (na przestrzeni kwartałów) wykazywał tendencję rosnącą. Nadal jednak nieznacznie więcej niż połowa badanej zbiorowości nie pracowała.

W województwie małopolskim spadło obciążenie osób pracujących osobami niepracującymi. Na 1000 pracujących w IV kwartale 2007 r. przypadało 1004 niepracujących (*w kraju 1021*), podczas gdy rok wcześniej - 1041, a w III kwartale br. - 1033 (wskaźnik liczony dla osób w wieku 15 lat i więcej).

Struktura ludności w wieku 15 lat i więcej według aktywności ekonomicznej w IV kwartale 2007 r.

AKTYWNI ZAWODOWO

W omawianym okresie w Małopolsce wśród aktywnych zawodowo (1442 tys. osób) więcej było mężczyzn - 745 tys., tj. 51,7% (*w kraju 54,6%*) oraz osób zamieszkałych w miastach - 733 tys., tj. 50,8% (*w Polsce 61,9%*).

Liczba osób aktywnych zawodowo zmniejszyła się w porównaniu z IV kwartałem 2006 r. o 2,4% (*w kraju utrzymała się na zbliżonym poziomie*). Spadek dotyczył mieszkańców wsi (o 7,0%), a w podziale według płci - zarówno mężczyzn (o 3,9%), jak i kobiet (o 1,0%).

W stosunku do poprzedniego kwartału populacja aktywnych zawodowo kobiet wzrosła o 5,0%, natomiast mężczyzn - o 4,1%. W miastach zanotowano wzrost liczby aktywnych zawodowo o 7,2%, a na wsi - o 2,0%.

Najliczniejszą grupę wiekową wśród aktywnych zawodowo, tj. 465 tys. osób (32,2% ogółu), tworzyli 25-34-latkowie. Ich liczba zwiększyła się o 6,7% w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku i o 9,7% w stosunku do poprzedniego kwartału. Największy spadek liczby aktywnych zawodowo odnotowano w grupie wiekowej 15-24 lata (161 tys. osób) - na przestrzeni roku o 16,1% i kwartału o 10,6%.

Osoby w wieku produkcyjnym (1400 tys.) stanowiły 97,1% ogółu aktywnych zawodowo. Ich liczba w skali roku zmalała o 1,5%, ale w skali kwartału wzrosła o 4,8%.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia nadal najwięcej aktywnych zawodowo (31,5% ogółu) miało ukończoną szkołę zasadniczą zawodową - 454 tys. osób - ich liczba spadła w stosunku do ubiegłego roku o 5,4%, ale wzrosła w odniesieniu do poprzedniego kwartału o 2,0%. Kolejną pod względem liczebności grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 399 tys. osób - odnotowano tu również spadek w ujęciu rocznym (o 4,3%) i wzrost w skali kwartału (o 3,1%). Trzecia z kolei grupa osób z wykształceniem wyższym - 329 tys. - zwiększyła się odpowiednio o: 4,8% i 7,2%.

Najmniej liczne grupy stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym - 130 tys. oraz gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym - 129 tys. i w grupach tych zanotowano spadek w skali roku, ale wzrost w porównaniu z poprzednim kwartałem.

W województwie małopolskim w IV kwartale 2007 r. **współczynnik aktywności zawodowej** wyrażający udział osób aktywnych zawodowo w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej wyniósł 54,2%. Współczynnik ten był znacznie wyższy dla populacji mężczyzn - 61,1%, niż dla kobiet - 48,3%. W porównaniu z tym różnica pomiędzy aktywnością zawodową w miastach i na wsi była niewielka. Wskaźniki dla województwa odbiegały od średnich wartości krajowych w przypadku miast in minus 0,4 pkt, a na terenach wiejskich in plus 0,4 pkt procentowego.

W porównaniu z IV kwartałem 2006 r. współczynnik aktywności zawodowej spadł o 1,3 pkt, a w zestawieniu z poprzednim kwartałem wzrósł o 0,6 pkt (przy czym najbardziej w miastach - o 1,6 pkt).

W przebadanych grupach wiekowych najwyższy współczynnik aktywności zawodowej odnotowano u osób w wieku 35-44 lata - 89,3%. W tej grupie wiekowej aktywność zawodowa jest najwyższa, chociaż porównując z analogicznym okresem 2006 r. zmniejszyła się o 1,4 pkt. W skali roku wystąpił spadek aktywności zawodowej we wszystkich grupach wiekowych, największy w najmłodszej - 15-24 lata - o 2,2 pkt. W najstarszej grupie wiekowej notowano nadal najniższą aktywność zawodową (18,4%).

W odniesieniu do III kwartału 2007 r. współczynnik aktywności zawodowej spadł najbardziej wśród 15-24-latków - o 2,3 pkt. W pozostałych grupach wiekowych odnotowano niewielkie wahania tego współczynnika nieprzekraczające 1 pkt procentowego.

Udział osób w wieku produkcyjnym aktywnych zawodowo w ogólnej liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej wyniósł w omawianym okresie 70,4% i spadł w ujęciu rocznym o 0,1 pkt, ale wzrósł w skali kwartału o 0,8 pkt.

Z aktywnością ekonomiczną ludności skorelowany jest jej poziom wykształcenia. I tak, współczynnik aktywności zawodowej w populacji osób z wyższym wykształceniem wynosił 79,3%, policealnym i średnim zawodowym - 67,2%, zasadniczym zawodowym - 62,7%, podczas gdy z najniższym wykształceniem (gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym) tylko 19,8%. Specyficzną grupę stanowiły osoby z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, którym może brakować kwalifikacji do podjęcia konkretnej pracy zawodowej. Tym niemniej omawiany współczynnik w tej grupie osób wyniósł 46,8% i cechował się wzrostem zarówno w skali roku (o 2,8 pkt), jak i w ujęciu kwartalnym (o 6,3 pkt).

TABL.2 WSPÓŁCZYNNIK AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2007		
	IV kw.	III kw.	IV kw.		
	współczynnik aktywności zawodowej w %			+/- w porównaniu z	
			IV kw. 2006	III kw. 2007	
OGÓLEM	55,5	53,6	54,2	-1,3	0,6
mężczyźni	63,1	60,9	61,1	-2,0	0,2
kobiety	49,0	47,5	48,3	-0,7	0,8
Miasta	52,7	51,8	53,4	0,7	1,6
Wieś	58,4	55,5	55,0	-3,4	-0,5
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	70,5	69,6	70,4	-0,1	0,8
15-24 lata	35,3	35,4	33,1	-2,2	-2,3
25-34	88,3	86,2	86,4	-1,9	0,2
35-44	90,7	89,9	89,3	-1,4	-0,6
45-54	74,0	72,0	72,9	-1,1	0,9
55 lat i więcej	20,3	17,5	18,4	-1,9	0,9
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	80,5	79,1	79,3	-1,2	0,2
Policealne i średnie zawodowe	68,7	65,5	67,2	-1,5	1,7
Średnie ogólnokształcące	44,0	40,5	46,8	2,8	6,3
Zasadnicze zawodowe	66,5	63,8	62,7	-3,8	-1,1
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	21,2	20,3	19,8	-1,4	-0,5

PRACUJĄCY

W województwie małopolskim w IV kwartale 2007 r. pracowało 1328 tys. osób (tj. 92,1% aktywnych zawodowo; w kraju 91,5%). Wśród nich mężczyźni stanowili 52,5%, a kobiety 47,5% (w Polsce odpowiednio: 55,0% i 45,0%). W miastach mieszkało 50,6% pracujących, a na wsi - 49,4% (w kraju odpowiednio: 61,7% i 38,3%).

W porównaniu z IV kwartałem ubiegłego roku miało miejsce zwiększenie liczby pracujących o 1,8% (mężczyzn o 0,4%, a kobiet o 3,3%). Pracujących zamieszkałych w miastach było więcej o 8,4%, natomiast na wsi - mniej o 4,1%. W stosunku do poprzedniego kwartału populacja pracujących powiększyła się o 5,0%.

Najliczniejsze grupy wiekowe pracujących tworzyły nadal osoby między 25-34 rokiem życia (428 tys., wzrost w skali roku o 11,2%) oraz 45-54-latkowie (321 tys., wzrost o 6,6%). Najmniej liczna grupa (127 tys.) to osoby w wieku 15-24 lata (spadek w skali roku o 9,9% i kwartału o 8,0%).

Osób pracujących w wieku produkcyjnym było 1286 tys., tj. 96,8% wszystkich pracujących w Małopolsce. W ciągu roku ich liczba wzrosła o 2,9%, a w kwartale - o 5,2%.

Biorąc pod uwagę poziom wykształcenia, dominowali pracujący z wykształceniem zasadniczym zawodowym (419 tys.). Było ich więcej o 0,5% niż przed rokiem i o 2,4% niż przed kwartałem. Drugą pod względem liczebności grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (366 tys.), a trzecią - z wykształceniem wyższym (307 tys.). Zarówno w okresie roku, jak i kwartału, najbardziej zwiększyła się liczba pracujących z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (odpowiednio o: 11,3% i 20,4%).

Do pomiarów wykorzystania zasobów pracy używany jest **wskaźnik zatrudnienia**, który obrazuje udział pracujących w liczbie ludności w wieku 15 lat i więcej. Wskaźnik zatrudnienia notowany w Małopolsce w IV kwartale 2007 r. wyniósł 49,9% (w kraju 49,5%). Stosunkowo wysoki wskaźnik zatrudnienia charakteryzował populację mężczyzn - 57,1% oraz osoby zamieszkałe na wsi - 50,9%. Rozpatrując poziom wskaźnika wśród województw, Małopolska uplasowała się na siódmym miejscu.

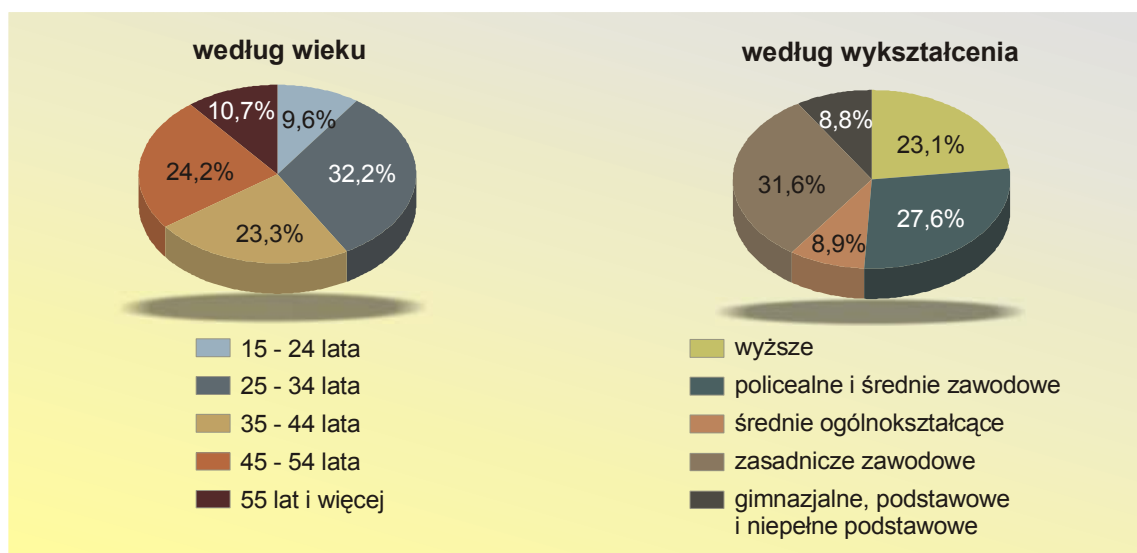
Zarówno w porównaniu z sytuacją sprzed roku, jak i kwartału odsetek pracujących spadł jedynie na wsi.

Najbardziej angażują się na rynku pracy osoby w wieku 35-44 lata, dla których wskaźnik zatrudnienia wyniósł 84,9% i zwiększył się w ciągu roku o 2,2 pkt, natomiast najmniej - osoby mające 55 lat i więcej - 17,7%, spadek w ujęciu rocznym o 1,3%. W odniesieniu do III kwartału 2007 r. najwyższy wzrost wskaźnika zatrudnienia odnotowano u osób w wieku 45-54-lata (o 1,7 pkt), a największy spadek wśród osób młodych, 15-24 lata (o 1,1 pkt).

Wskaźnik wyznaczony dla osób w wieku produkcyjnym wynosił 64,6% i tym samym wzrósł w stosunku do IV kwartału 2006 r. o 2,6 pkt i o 0,9 pkt do III kwartału 2007 r.

Istnieje korelacja pomiędzy zatrudnieniem i wykształceniem ankietowanych. Najwyższy wskaźnik zatrudnienia (74,0%) odnotowano wśród osób, które ukończyły szkołę wyższą, niższy u osób z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym (61,6%), zasadniczym zawodowym (57,9%) oraz średnim ogólnokształcącym (42,4%), a najniższy (18,1%) wśród osób z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym. Podobnie jak współczynnik aktywności zawodowej, tak i wskaźnik zatrudnienia najbardziej zwiększył się w grupie osób legitymujących się wykształceniem średnim ogólnokształcącym (w skali roku i kwartału odpowiednio o: 6,8 pkt i 8,5 pkt).

Struktura pracujących w IV kwartale 2007 r.

W IV kwartale 2007 r. w **sektorze prywatnym** w województwie małopolskim pracowało 983 tys. osób (74,0% ogółu pracujących, w *kraju* 72,3%), głównie na terenach wiejskich (54,7% udziału pracujących w tym sektorze). Wśród osób zatrudnionych w prywatnych przedsiębiorstwach 57,2% stanowili mężczyźni. Natomiast spośród 346 tys. osób pracujących w **sektorze publicznym** 65,9% pracowało w miastach. Kobiety stanowiły 61,0% ogółu pracujących w tym sektorze.

W charakterze pracowników **najemnych** pracowało 978 tys. osób (73,6% ogółu pracujących, w *kraju* 77,2%), w tym 64,4% w sektorze prywatnym. Grupa **pracodawców i pracujących na własny rachunek** liczyła 278 tys. osób (20,9% udziału, o 2,0 pkt procentowe więcej niż średnio w Polsce), natomiast 72 tys. (5,4% ogółu) to **pomagający członkowie rodzin**.

W analizowanym okresie liczba pracowników najemnych wzrosła o 6,7% w skali roku i o 5,0% w stosunku do III kwartału 2007 r.

Największe **grupy zawodowe** w Małopolsce tworzyli: specjaliści - 16,1% udziału, tj. 214 tys. (wśród których przeważały kobiety w liczbie 142 tys.), robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy - 15,7% ogółu pracujących, tj. 209 tys. (w tym większość, bo 182 tys. to mężczyźni), rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy - 14,9%, czyli 198 tys. (w tym 101 tys. mężczyzn). Duże były grupy pracowników usług osobistych i sprzedawców - 153 tys., operatorów i monterów maszyn i urządzeń - 135 tys., a także pracujących jako technicy i inny średni personel - 121 tys. osób.

TABL.3 WSKAŹNIK ZATRUDNIENIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2007		
	IV kw.	III kw.	IV kw.		+/- w porównaniu z
	wskaźnik zatrudnienia w %		IV kw. 2006	III kw. 2007	
OGÓLEM	49,0	49,2	49,9	0,9	0,7
mężczyźni	56,5	56,6	57,1	0,6	0,5
kobiety	42,6	42,9	43,8	1,2	0,9
Miasta	45,7	46,6	49,0	3,3	2,4
Wieś	52,4	51,9	50,9	-1,5	-1,0
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	62,0	63,7	64,6	2,6	0,9
15-24 lata	25,9	27,2	26,1	0,2	-1,1
25-34	77,9	80,3	79,6	1,7	-0,7
35-44	82,7	85,2	84,9	2,2	-0,3
45-54	67,3	66,7	68,4	1,1	1,7
55 lat i więcej	19,0	16,9	17,7	-1,3	0,8
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	74,6	74,5	74,0	-0,6	-0,5
Policealne i średnie zawodowe	61,0	61,1	61,6	0,6	0,5
Średnie ogólnokształcące	35,6	33,9	42,4	6,8	8,5
Zasadnicze zawodowe	57,8	58,7	57,9	0,1	-0,8
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	18,7	17,8	18,1	-0,6	0,3

BEZROBOTNI

W IV kwartale 2007 r. w województwie małopolskim zbiorowość bezrobotnych liczyła 114 tys., czyli 7,9% aktywnych zawodowo (w Polsce 8,5%) i stanowiła 7,9% wszystkich bezrobotnych w kraju. Wśród ogółu bezrobotnych w podziale według płci relatywnie więcej było kobiet - 57,0% (w kraju - 50,3%), a według miejsca zamieszkania - mieszkańców miast - 53,5% (w Polsce 64,2%).

Populacja bezrobotnych w ciągu roku zmniejszyła się o 59 tys. osób, tj. o 34,1%. Duży spadek ich liczby odnotowano zwłaszcza wśród mężczyzn (o 40,7%) oraz osób zamieszkałych w miastach (o 35,8%).

W porównaniu z poprzednim kwartałem liczba bezrobotnych nie zmieniła się.

W podziale bezrobotnych według wieku największym udziałem charakteryzowali się 25-34-latkowie (32,5%). Na przestrzeni roku odnotowano spadek bezrobocia we wszystkich grupach wiekowych.

Pod względem poziomu wykształcenia wśród bezrobotnych nadal dominowały osoby, które ukończyły zasadniczą szkołę zawodową - 36 tys., tj. 31,6% ogółu. Drugą pod względem liczebności grupę stanowiły osoby z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 33 tys., tj. 29,0%, a trzecią - legitymujący się wykształceniem wyższym - 22 tys., tj. 19,3% wszystkich bezrobotnych. W ujęciu rocznym nie odnotowano wzrostu bezrobocia. Natomiast w ciągu kwartału wzrosła liczba bezrobotnych posiadających wykształcenie policealne i średnie zawodowe - o 26,9% oraz wyższe - o 22,2%.

Do oceny natężenia bezrobocia wykorzystuje się **stopę bezrobocia**, czyli stosunek liczby bezrobotnych do liczby ludności aktywnej zawodowo ogółem oraz danej grupy.

W IV kwartale 2007 r. stopa bezrobocia ogółem według BAEL wyniosła 7,9% (w Polsce 8,5%) i obniżyła się w porównaniu z analogicznym okresem 2006 r. o 3,8 pkt (w kraju o 3,7 pkt) i z poprzednim kwartałem o 0,4 pkt procentowego (w kraju o 0,5 pkt).

W gorszej sytuacji na rynku pracy pozostawały nadal kobiety, wśród których stopa bezrobocia była o 2,9 pkt większa niż wśród mężczyzn. Stopa bezrobocia dla osób mieszkających w miastach była wyższa niż dla mieszkańców wsi o 0,8 pkt.

Spadek natężenia bezrobocia głównie dotyczył mężczyzn oraz mieszkańców miast, dla których ta korzystna tendencja była widoczna również w skali kwartału.

Sytuacja ludzi młodych na rynku pracy kształtowała się nadal bardzo niekorzystnie. Stopa bezrobocia dla osób w wieku 15-24 lata (20,5%) była znacznie wyższa niż dla całej populacji. Tym niemniej w tej najmłodszej grupie wiekowej omawiany wskaźnik obniżył się najbardziej tak w skali roku (o 5,5 pkt), jak i na przestrzeni kwartału (o 2,3 pkt).

Dla osób w wieku produkcyjnym stopa bezrobocia kształtowała się na poziomie 8,1%.

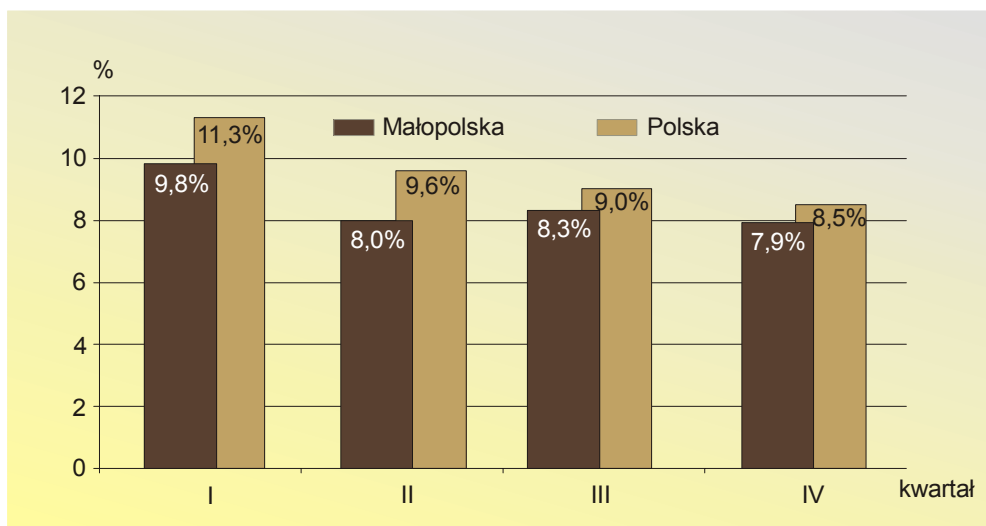
TABL.4 STOPA BEZROBOCIA

WYSZCZEGÓLNIENIE	2006		2007		
	IV kw.	III kw.	IV kw.		
	stopa bezrobocia w %			+/- w porównaniu z	
			IV kw. 2006	III kw. 2007	
OGÓLEM	11,7	8,3	7,9	-3,8	-0,4
mężczyźni	10,5	7,0	6,4	-4,1	-0,6
kobiety	12,9	9,7	9,3	-3,6	-0,4
Miasta	13,3	10,1	8,3	-5,0	-1,8
Wieś	10,2	6,6	7,5	-2,7	0,9
Według wieku:					
w tym w wieku produkcyjnym	12,1	8,5	8,1	-4,0	-0,4
15-24 lata	26,0	22,8	20,5	-5,5	-2,3
25-34	11,7	6,6	8,0	-3,7	1,4
35-44	8,9	5,2	4,9	-4,0	-0,3
45-54	9,1	7,6	6,1	-3,0	-1,5
55 lat i więcej	6,3	3,0	4,1	-2,2	1,1
Według poziomu wykształcenia:					
Wyższe	7,3	5,9	6,7	-0,6	0,8
Policealne i średnie zawodowe	11,3	6,7	8,3	-3,0	1,6
Średnie ogólnokształcące	18,3	16,2	10,0	-8,3	-6,2
Zasadnicze zawodowe	13,1	8,1	7,9	-5,2	-0,2
Gimnazjalne, podstawowe i niepełne podstawowe	11,7	12,2	8,5	-3,2	-3,7

Rozpatrując kryterium wykształcenia, w najlepszej sytuacji na rynku pracy pozostawały wciąż osoby, które ukończyły szkołę wyższą, gdyż stopa bezrobocia wynosiła dla nich stosunkowo najmniej, tj. 6,7%. W dalszym ciągu najwyższy, czyli najbardziej niekorzystny wskaźnik (10,0%) charakteryzował osoby bez przygotowania zawodowego z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, jednakże zanotowano wśród nich największy spadek stopy, tak w skali roku, jak i kwartału (odpowiednio o 8,3 pkt i 6,2 pkt).

Stopa bezrobocia według BAEL w 2007 r.

Według czasu **poszukiwania pracy** spośród 114 tys. bezrobotnych najbardziej liczną grupę stanowili nadal długotrwale bezrobotni, tzn. poszukujący pracy 13 miesięcy i więcej - 54 tys. osób (47,4%, w kraju 43,0%). Zbiorowość ta zmniejszyła się w ujęciu rocznym o 34,9%, a kwartalnie o 11,5%. Większą liczbę długotrwale bezrobotnych notowano w miastach (32 tys.) niż na wsi (22 tys.), a w podziale na płeć problem ten dotyczył w jednakowym stopniu mężczyzn i kobiet (po 27 tys. osób). Poszukujących pracy przez okres od 4 do 6 miesięcy było 23 tys. osób, czyli o 20,7% mniej niż przed rokiem. Kolejną grupę pod względem liczebności stanowili bezrobotni szukający pracy do 3 miesięcy - 21 tys. osób. W grupie tej również zaznaczył się duży spadek - o 36,4% w skali roku.

Przeciętny czas poszukiwania pracy w omawianym okresie wynosił 16,9 miesięcy (wobec 19 miesięcy przed rokiem i w poprzednim kwartale). O prawie 3 miesiące dłużej niż średnia wojewódzka szukali pracy mężczyźni, podczas gdy kobietom zajmowało to przeciętnie 14,7 miesięcy (przed rokiem 17 miesięcy). Mieszkańcy wsi potrzebowali średnio 16,3 miesięcy na znalezienie odpowiadającej im pracy, a zamieszkali w miastach 17,5 miesięcy (rok wcześniej - 20).

Biorąc pod uwagę **metody poszukiwania pracy** w omawianym kwartale szukano jej przede wszystkim poprzez krewnych i znajomych (81,6%) oraz ogłoszenia w prasie (76,3%). Blisko 65% bezrobotnych korzystało z usług powiatowych urzędów lub prywatnych biur pośrednictwa pracy. Kolejną popularną metodą wyjścia z bezrobocia była próba bezpośredniego kontaktu z zakładem pracy (około 60% poszukujących).

Według **źródeł rekrutacji**, z ogółu bezrobotnych 35,1% (tj. 40 tys. osób) powracało do pracy po przerwie, 29,0% (33 tys.) straciło pracę, a 27,2% (31 tys.) nigdy wcześniej nie pracowało. Osoby aktywizujące się to w przeważającej mierze kobiety (19 tys.), a w podziale według miejsca zamieszkania - mieszkańcy wsi (20 tys.). Pośród bezrobotnych reaktivizujących się więcej było mieszkańców miast (23 tys.), podczas gdy w podziale według płci również dominowały kobiety (20 tys.).

BIERNI ZAWODOWO

W IV kwartale 2007 r. w województwie małopolskim 1219 tys. osób pozostawało biernymi zawodowo. W zbiorowości tej większość stanowiły kobiety - 61,0% (*podobnie jak w kraju*) oraz mieszkańcy miast - 52,4% (*w Polsce 62,6%*).

W porównaniu z analogicznym okresem 2006 r. populacja biernych zawodowo zwiększyła się o 2,9%. Wzrost ich liczby miał miejsce zwłaszcza wśród mieszkańców wsi (o 6,8%) oraz mężczyzn (o 4,6%), natomiast niewielki spadek biernych zawodowo (o 0,6%) odnotowano jedynie u osób zamieszkałych w miastach. W stosunku do III kwartału ubiegłego roku omawiana populacja wzrosła o 2,2%. Tendencja rosnąca wystąpiła zarówno w podziale według płci jak i miejsca zamieszkania.

Liczba biernych zawodowo w wieku produkcyjnym obniżyła się w okresie roku o 0,8%, ale wzrosła w skali kwartału - o 1,0%, do poziomu 590 tys. osób (48,4% ogółu).

Jedną z przyczyn bierności zawodowej może być zbliżanie się do wieku emerytalnego - ponad połowę biernych (53,8%) stanowiły osoby w wieku 55 lat i więcej. Zbiorowość ta powiększyła się zarówno w skali roku jak i kwartału, odpowiednio o: 5,5% i 3,6%. W dalszym ciągu znaczący był udział osób w wieku 15-24 lata (26,7% ogółu biernych zawodowo), ale w ujęciu rocznym liczebność tej grupy spadła o 7,7%, a kwartalnym - o 0,9%.

Liczną grupę wśród biernych zawodowo stanowiły nadal osoby z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (42,8% ogółu) oraz zasadniczym zawodowym (22,1%), natomiast najmniej z nich legitymowało się wykształceniem wyższym (7,0%), przy czym ta ostatnia grupa najbardziej zwiększyła się w porównaniu z IV kwartałem 2006 r. (o 11,8%). Spadła ilość biernych zawodowo mających wykształcenie średnie ogólnokształcące (o 11,4%), co jest skorelowane z wcześniej omówionym wzrostem aktywności zawodowej w tej grupie osób.

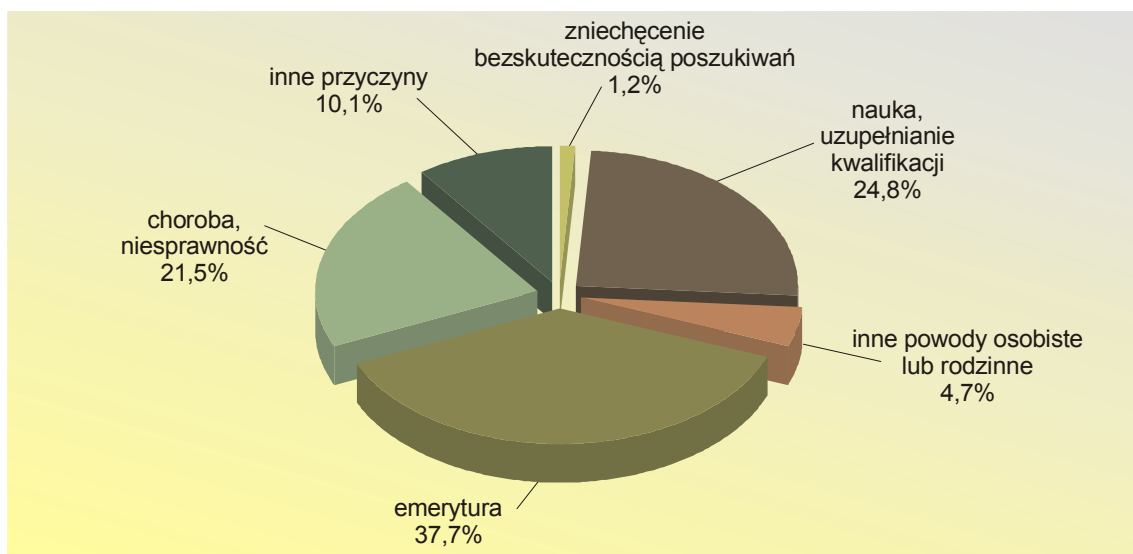
W stosunku do poprzedniego kwartału najwyższy wzrost biernych zawodowo odnotowano w grupie osób o najniższym poziomie wykształcenia - gimnazjalnym, podstawowym i niepełnym podstawowym (o 7,9%). Jest to związane z tym, że osoby te mogą nie być jeszcze gotowe do podjęcia pracy, kontynuując naukę lub nie posiadają wystarczających kwalifikacji zawodowych. Największy spadek wśród biernych zawodowo w ujęciu kwartalnym (o 13,9%) dotyczył, jak wynika z badania, osób z wykształceniem średnim ogólnokształcącym.

W okresie październik-grudzień 2007 r. 100% osób biernych zawodowo (1219 tys.) **nie poszukiwało pracy**. (Oznacza to, że nie było osób biernych, które poszukiwały pracy, lecz nie wykazywały gotowości do jej podjęcia w ciągu 2 tygodni.) Ich liczba wzrosła o 2,9% w stosunku do analogicznego okresu 2006 r. i o 2,8% do poprzedniego kwartału.

Główną przyczyną nieposzukiwania pracy była emerytura. Taki powód podało aż 459 tys. osób, tj. o 13,1% więcej niż przed rokiem. Ponadto jako przyczynę wymieniano naukę i uzupełnianie kwalifikacji (302 tys. osób, o 10,9% mniej niż rok wcześniej), chorobę i niesprawność (262 tys. osób, o 1,2% więcej) oraz inne powody osobiste lub rodzinne (57 tys. osób, spadek o 9,5%), a także zniechęcenie bezskutecznością podejmowanych działań (15 tys. osób, spadek o 16,7%).

W porównaniu z poprzednim kwartałem do przyczyn, dla których bierni zawodowo częściej rezygnowali z poszukiwania pracy, należały: choroba (więcej o 12,5%) i nauka (więcej o 1,7%). Natomiast mniej było osób podających jako przyczynę zniechęcenie bezskutecznością poszukiwania pracy (o 37,5%), inne powody osobiste lub rodzinne (o 9,5%) oraz emeryturę (o 2,1%).

Bierni zawodowo nieposzukujący pracy według przyczyn w IV kwartale 2007 r.

Podsumowanie

Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności przeprowadzonego w IV kwartale 2007 r. wskazują na niewielką zmianę niektórych dotychczasowych tendencji występujących na rynku pracy.

W zestawieniu z IV kwartałem 2006 r. nadal miało miejsce zmniejszanie się liczby osób bezrobotnych, niezależnie od miejsca zamieszkania i płci. Pomimo spadku ogólnej liczby aktywnych zawodowo, zwiększyła się ilość pracujących. Obniżyło się obciążenie pracujących osobami niepracującymi. Spadł współczynnik aktywności zawodowej, ale wzrósł wskaźnik zatrudnienia, głównie wśród mieszkańców miast. Stopa bezrobocia była nadal niższa, w skali roku znacznie zmniejszyła się liczba osób długotrwale bezrobotnych. W dalszym ciągu skracał się przeciętny czas poszukiwania pracy. Jednocześnie zaznaczył się wzrost liczby osób biernych zawodowo, zwłaszcza wśród mieszkańców wsi.

W porównaniu z III kwartałem 2007 r. zaobserwowano:

- wzrost liczby pracujących,
- większy wskaźnik zatrudnienia,
- niewielki spadek stopy bezrobocia,
- nieduży wzrost liczby bezrobotnych kobiet,
- znaczny wzrost ilości bezrobotnych osób zamieszkałych na wsi,
- zmniejszenie się liczby osób długotrwale bezrobotnych (13 miesięcy i więcej),
- krótszy przeciętny czas poszukiwania pracy (16,9 miesięcy),
- wzrost zarówno ogólnej liczby aktywnych, jak i biernych zawodowo.

W każdym kwartale 2007 r. notowany był spadek liczby ludności aktywnej zawodowo w ujęciu rocznym, na co miało wpływ przede wszystkim obniżanie się bezrobocia. Stopa bezrobocia w ubiegłym roku była niższa niż rok wcześniej. Wzrost liczby ludności biernej zawodowo w skali roku odnotowano dopiero w IV kwartale. Wskaźnik zatrudnienia na przestrzeni roku wykazywał tendencję rosnącą.